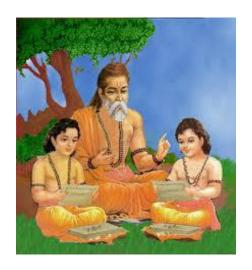
संस्कृतभारती उत्तरतमिल्नाडु पत्राचारद्वारा संस्कृतम् परीक्षा - परिचयः

कालावधिः - होरात्रयम् अङ्काः 100

कटकमासः शोभकृत्संवत्सरः ५१२४ जनवरी -2024

॥ कार्याणां कर्मणा पारं यो गच्छति स बुद्धिमान् ॥

नाम (Name in English)	
(Full name with initials/surname as it sho	ould appear in the certificate.)
पञ्जीकरण- सङ्ख्या (Regn. No)	
जङ्गमदूरवाणी सं (Mobile No)	
Email id	
परीक्षाकेन्द्रम् – (Examination Centre)	
वास-सङ्केतः (Res. Address with Pin cod	le)

प्रथमः भागः (उत्तराणि अत्र एव लिखत)

अ. आवरणे दत्तस्	य विशेषण-पदस्य उचित रूप लिखत।	(5)
1.माता	शाकैः पाकं करोति । (उत्तम)	
2	वृक्षेषु बहवः पक्षिणः निवसन्ति।	(उन्नत)
3. प्राचार्यः	बालिकायै पारितोषिकं दव	गति।(चतुर)
4. सुधा	सखीः गृहं प्रति आहूतवती।	(आत्मीय)
5. आम्रवृक्षे	फलानि सन्ति। (पक्व)	
आ.उचितं पूरणप्र	त्ययान्तं / संख्यावाचक-रूपं लिखत ।	(5)
1. रामः	बाणेन वालिनं हतवान् ।(१)	
2	महिलाः मन्दिरं गच्छन्ति ।(३)	
3	वृक्षयोः औन्नत्यं पश्य ।(२)	
4. गीतायाः	अध्याये त्रयाणां गुणानां व	ार्णनम् अस्ति। (१४)
5. नगरे	मन्दिराणि सन्ति ।(१०)	
इ.रिक्त-स्थानानि	उचितपदैः पूरयत ।	(4)
1. हनुमान्	सह रामस्य मैत्रीम् अका	रयत्। (सुग्रीव)
2	उभयतः वृक्षाः सन्ति। (मार्ग)	
3	विना दीपः न प्रकाशते। (तैल)	
4	नमः इति प्रह्लादः उक्तवान्। (ना	रायण)
ई.चित्/चन - प्रय	ोगस्य उचितरूपम् आवरणात् चित्वा ि	लेखत। (4)
(केषुचन, कथञ्चि	त्, काञ्चित्, केभ्यश्चित्, कासाञ्चन, का	भ्याञ्चित्, कैश्चित्, किञ्चित्)
1 _. कष्ण:	मित्रै: सह क्रीडति।	

2.	सः यानम् आरूढवान्।
3.	अध्यापिका बालिकाम् आह्वयति।
4.	मध्याह्ने किशोरः फलम् एव खादति।
5.	ग्रामेषु जनसङ्ख्या अतिन्यूना अस्ति।
6.	बालकेभ्यः मधुरं न रोचते।
7.	महिलाभ्यां कार्यं दीयताम्।
8.	बालिकानां हस्ताक्षरं स्वच्छं नास्ति।
	यथानिर्देशं वाक्यानां प्रयोग-परिवर्तनं कुरुत । (पञ्च) (Any 5) (5) सः प्रतिदिनं भ्रमणं करोति। (कर्मणि लट् लकारः)
2.	बालकृष्णः शकटासुरं हतवान्। (क्त प्रत्यये)
3.	द्रोणः कौरवान् उपदिशति। (क्तवतु)
4.	छात्राः नूतनपुस्तके कथां लिखन्तु। (कर्मणि लोट् लकारः)
5.	गीतया प्रार्थना गीयताम् । (कर्तरि लोट् लकारः)
6.	जनाः वार्तां श्रोतुम् इच्छन्ति । (कर्तरि लिङ् लकारः)
7.	बालकः उच्चैः हसति। (भावे प्रयोगः)

ऊ. उचितं पदं चित्वा रिक्तस्	थानानि पृ	र्यत ।	(4)
1. रामःष	गठति ।	(लिखितः,लिखितवान्, लि	खेत्वा)
2. वृक्षात् पर्णानि		। (पतितानि, पतितं, पतित्वा	)
3. मया एतत् गीतं		् । (श्रुतवती, श्रुतवान्, श्रुतम्)	
4. ललिता कवितां		_ । (उक्तः, उक्तवती, उक्तवान्	)
ऋ. आवरणे दत्तस्य पदस्य र्जा	चेतं विभ	क्तिरूपम् उपयुज्य वाक्यानि पृ	र्यत । (4)
1. शिष्यः(	गुरु) सेवां	करोति ।	
2(हस्त	) भोजनं र	खादतु ।	
3. हे(सीता	) ! श्वः त	व परीक्षा अस्ति किल ?	
4. पिता	(पुत्र) नूत	नवस्त्रं ददाति ।	
5(3	द्यान) पुष	पाणि विकसन्ति ।	
6. मम	(अम्बा) न	गरं सेलम् ।	
7. मूषकः	_ (सिंह) भ	गितः आसीत्।	
8. वानरः वृक्षस्य		(शाखा) अपतत्।	
ऋ. सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम वि	चेत्वा लि	खत।	(10)
(गुणः, पूर्वरूपम्, सवर्णदीर्घः	-	,	
उदा: विद्या+आलयः=विद्या	लयः, सव	र्णदीर्घः	
1. आदौ+एव =		,,	
2. गृहे + अस्ति =		,,	
3. राम+इति =		,,	
		,	
 साध्वी+ इयम् = 			

ल्. सन्धिच्छेदं कुरुत।	(5)
1. प्रत्येकम् =	⊦
2. गुरूपदेशः =	+
3. नेच्छति =	+
4. भरतर्षभः=	+
5. अत्रैव =	+
ए.अधोदत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रच (गच्छेयम्, पुष्पैः, अस्मिन्, क्रियताम्, त्यक्तव्र	
2	
2.	
3.	
4.	
5.	
J	
ऐ. मेलयित्वा समीचीनम् उत्तरं लिखत।	(2)
1. चतुर्थी विभक्तिः, द्विवचनम्, पुंलिङ्गः। -	. फलस्य
2. तृतीया विभक्तिः, बहुवचनम्, त्रिलिङ्गक	
3. चतुर्थी विभक्तिः, एकवचनम्, स्त्रीलिङ्गः	•
4. षष्ठी विभक्तिः, एकवचनम्, नपुंसकलिङ्ग	:। - षड्भिः
1. फलस्य	

2. एकस्यै	
3. गुरुभ्याम्	
4. षड्भः	
ओ.यथानिर्देशं रूपं परिवर्त्य लिखत ।	(7)
1. लिखति - लिखित्वा	
पिबति	
2. वदति - वक्तव्यम्	
धावति	
3. उपदिशति - उपदिश्य	
प्रविशति	
4. गच्छामः - गमिष्यामः	
सेवामहे	
5. पश्यामि - पश्येयम्	
लिखामि	
6. खादति - खादितुम्	
क्रीडति	
7. त्यजति - त्यक्तवान्	
आगच्छति	

द्वितीयः भागः (उत्तराणि उत्तरपत्रे लिखत)

Descriptive answers may be written in the blank sheets available in the question paper itself. However extra sheets will also be provided.

अ. ससंदर्भं तमिल्/ आङ्ल / संस्कृत-भाषया वा व्याख्यात। (द्वे) (Any 2) (6)

- 1." वरं पृच्छ, अश्वं तु न ददामि"।
- 2. "तस्याः सन्तर्तिं पूजय। तदा तव सन्तानः भविष्यति।"
- 3."अतः इदं जैत्राभरणं कन्यारत्नं च स्वीकुरु"।
- 4. "पुत्रशोकात् तवापि मरणं भविष्यति।"

आ .सूक्तेः अर्थं तमिल्/ आङ्ल/ संस्कृत-भाषया वा लिखत । (द्वयोः) (Any 2) (4)

- 1. आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः।
- 2. आपदि स्फुरति प्रज्ञा यस्य धीरः स एव हि।
- 3. अनुक्तमप्यूहति पण्डितो जनः।
- 4. बहुविघ्नास्तु सदा कल्याणसिद्धयः।

इ. श्लोकस्य अन्वयं तात्पर्यं च तमिल् / आङ्ल / संस्कृत-भाषया वा लिखत । (एकस्य) (Any 1) (5)

- तं व्रजन्तं प्रियो भ्राता लक्ष्मणोऽनुजगाम ह । स्नेहाद्विनयसम्पन्नः सुमित्रानन्दवर्धनः।।
- 2. पादुके चास्य राज्याय न्यासं दत्त्वा पुनः पुनः। निवर्तयामास ततो भरतं भरताग्रजः।।

ई. समस्यायाः समाधानं किमिति लिखत। (एकस्याः) (Any 1) (3)

- 1. वार्धक्ये यौवने वापि केसरी इभात् विशिष्यते।
- एकोना विंशतिः स्त्रीणां स्नानार्थं सरयूं गता ।
   विंशतिः पुनरायाता एको व्याघ्रेण भक्षितः।।

उ. उचित पदानि चित्वा सुभाषितं पूरयत । (एकम्) (Any 1) (2)

(प्रवक्ष्यामि, पुण्याय	, परपीडनम्, ग्रन्थकोर्	टेभिः, कुलीनाः ,	तृणं, सिंहाः,	समाचरन्ति)
1. वनेऽपि	मृगमांसभक्षिणो			
बुभुक्षिता नैव	चरन्ति ।			
एवं	व्यसनाभिभूता			
न नीच कर्माणि _		II		
2. श्लोकार्धेन	यदुक्तं	l		
परोपकारः	पापाय	11		

तृतीयः भागः

(संस्कृतेन उत्तराणि लिखत)

अ. गद्यांशं पठित्वा संस्कृतेन उत्तराणि लिखत।

(5)

आसीत् कश्चित् चञ्चलः नाम व्याधः। पिक्षमृगादीनां मारणेन सः जीवनं करोति स्म ।एकदा सः वने जालं प्रसार्य गृहम् आगतवान्। अग्रिमे दिने प्रातःकाले यदा चञ्चलः वनं गतवान् तदा सः दृष्टवान् यत् तेन प्रसारिते जाले एकः व्याघ्रः बद्धः आसीत्। सः अचिन्तयत् 'व्याघ्रः मां खादिष्यति अत एव पलायनं करणीयम्।' व्याघ्रः प्रार्थितवान्- " भोः मानव! कल्याणं भवतु ते। यदि त्वं मां मोचयिष्यसि तर्हि अहं त्वां न मारयिष्यामि। "तदा सः व्याधः व्याघ्रं जालात् मोचितवान्। व्याघ्रः दुःखितः आसीत्। सः अवदत्, "भोः मानव! पिपासुः अहम्। नद्याः जलम् आनीय मम पिपासां निवारय।" व्याघ्रः जलं पीत्वा व्याधम् अवदत् "इदानीं बुभुक्षितः अस्मि अहम्। त्वां खादिष्यामि। "चञ्चलः उक्तवान् "अहं तव कृते धर्मम् आचरितवान्। त्वं मम कृते अधर्मम् आचरित। त्वं मां खादितुम् इच्छिसि? एतत् न उचितम्।"

व्याघ्रः अवदत् "अरे मूर्ख! सर्वे स्वार्थम् इच्छन्ति।"

- 1. व्याधस्य नाम किम् आसीत्?
- 2. व्याधः व्याघ्रं कुत्र दृष्टवान्?
- 3. व्याघ्रः व्याधं किं प्रार्थितवान्?
- 4. व्याधः कथं जीवनं करोति स्म?
- 5. एकम् अनीयर् प्रत्ययान्तं रूपं चित्वा लिखत।

आ. संस्कृतेन अनुवादं कुरुत।

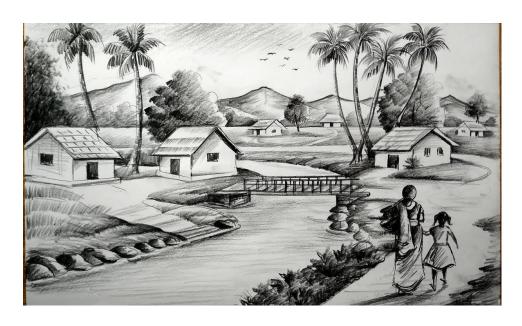
(5)

- 1. Shiva lives in the Kailasa mountain. சிவன் கைலாய மலையில் வசிக்கிறார்.
- 2. The full moon appears beautiful. முழு நிலவு அழகாக தோன்றுகிறது.
- 3. The doubts were cleared by the teacher. சந்தேகங்கள் ஆசிரியரால் தீர்த்து வைக்கப்பட்டன.
- 4. Always drink warm water. எப்போதும் வெதுவெதுப்பான நீரை அருந்தவும்.
- 5. There are 18 chapters in the Bhagavad Gita. பகவத் கீதையில் 18 அத்யாயங்கள் உள்ளன.

इ. एकं शीर्षकम् अधिकृत्य पञ्चवाक्यानि लिखत। (Any 1) (5)

- 1. रामस्य वनवासः।
- 2. संस्कृतस्य महत्त्वम्।

ई. पञ्च वाक्यैः संस्कृतेन चित्रवर्णनं कुरुत। (5)

जयतु संस्कृतम्

जयतु भारतम्